

6648 - (Vefat eden) akrabalarım, benim okuduğum Kur'an'dan nasıl istifâde edebilirler?

Soru

Ben, Allah Teâlâ'nın vefat ettirdiği akrabalarımın okuduğum Kur'an'dan istifâde etmelerini istiyorum. Ayrıca ben, kendime ve âileme de duâ etmek istiyorum.

Buna göre benim yapmam gereken şeyler nelerdir?

Bu arada ben, duâ sırasında elleri kaldırmanın ve (duâdan sonra) yüze sürmenin bid'at olduğunu biliyorum.

Allah Teâlâ sizi en güzel şekilde mükafatlandırın.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Doğru olan görüşü göre, -sevabını ölüye bağışlama kastı olmakla birlikte- hayatta olan akrabalarının yapmış oldukları bedensel ibâdetler, ölüye fayda verir.

Bedensel ibâdetler: Oruç ve hac gibi ibâdetlerdir.

Ayrıca bazı mâli ibâdetler meşrû olmamakla birlikte, ölünün adına sadaka vermek ve onun adına köle azat etmek gibi, mâli ibâdetler de ölüye fayda verir.

Sa'd b. Ubâde'nin -Allah ondan râzı olsun- hadisi buna delâlet etmektedir. Zirâ Sa'd b. Ubâde, ölen annesinin adına Medine'deki bahçesini tasadduk etmiş, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- de onun bu fiilini onaylamıştır. Buhârî

Buna delil olarak bu hadisin dışında başka hadisler de vardır.

Fakat ölünün adına sadaka vermek, Kur'an okuyup sevabını ona bağışlamaktan daha fazîletlidir.

Aynı şekilde ölüye duâ etmek ve onun için Allah'a istiğfarda bulunmak, diğer amellerden daha fazîletlidir.

Sen ölen akrabanın adına sadaka verdiğin veya ona duâ ettiğin veyahut da başka bir salih amel işleyip sevabını ona bağışladığın zaman, ölü bundan istifâde eder, sana da ecir ve sevap verilir. Zirâ Allah Teâlâ'nın lütuf ve ihsanı geniştir.

Duâ sırasında elleri kaldırmaya gelince, bu davranış bid'at değildir. Aksine bu, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetlerinden ve duânın kabul olunmasının sebeplerinden birisidir.

Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sahih olarak gelen hadiste o şöyle buyurmuştur:

[إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَيٌّ كَرِيمٌ يَسْتَحْيِي إِذَا رَفَعَ الرَّجُلُ إِلَيْهِ يَدَيْهِ أَنْ يَرُدَّهُمَا صِفْرًا خَائِبَتَيْنِ.] [رواه أحمد وأبو داود

“Allah Teâlâ, hayidir (çok hayâlidir), kerimdir (çok cömerttir). Kulu kendisine duâ için ellerini kaldırdığı zaman, O, (kulunun) ellerini boş çevirmekten hayâ eder.” İmam Ahmed ve Ebu Davud, Selman'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet etmişlerdir.

Bazı yerlerde elleri kaldırmak mekruhtur. Örneğin hatip, Cuma hutbesi sırasında duâ ederken elleri kaldırmak mekruhtur. Ancak hatip, Cuma hutbesinde yağmur için duâ ederken elleri kaldırmak meşrûdur. Zirâ Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in böyle yaptığı sâbittir.

Aynı şekilde farz namazlardan sonra topluca veya tek başına elleri kaldırmak, câiz değildir. Zirâ bunun dînde hiçbir dayanağı yoktur.

Duâdan sonra elleri yüze veya göğse veyahut da bedenine sürmeye gelince, bu davranış bid'attır, câiz değildir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.